

SÈRIE 3**Exercici 1** (3 punts)

1.1. El Balanç de Blancs (*White Balance*) de la càmera de vídeo és una operació tècnica que consisteix en la mesura de la temperatura de color abans de l'enregistrament. Això permet evitar que les imatges surtin enregistrades amb colors verdosos o rosats. (1 punt)

1.2. Els colors fonamentals amb els que es formen les imatges a color de la televisió són el vermell, verd i blau, anomenats colors primaris additius. (1 punt)

1.3. La steadycam és un tipus de suport per a càmera lleugera. Consisteix en una armilla o cinturó que incorpora un sistema de estabilització de la càmera elaborat a base de molles. S'utilitza per dotar de major estabilitat les càmeres que es fan servir manualment i serveixen per evitar la sensació de moviments bruscos quan l'operador de càmera es mou. Permet així fer seguiments estables de situacions que impliquen moviment. (1 punt)

Exercici 2 (7 punts)

OPCIÓ A

2.1. Es valorarà la capacitat d'anàlisi visual de les imatges proporcionades.

Es previsible que l'alumne/a no podrà desenvolupar – o ho farà d'una manera hipotètica o intuïtiva- els aspectes que no es puguin deduir d'un anàlisi purament visual o dels quals no se li proporciona informació (per exemple, el nivell connotatiu d'anàlisi). Cal pressuposar també que l'alumnat d'aquesta matèria pot no haver tingut una formació sistemàtica o completa sobre la Història de la Fotografia.

Es valorarà molt positivament l'abundant utilització de terminologia pròpia de la matèria i parcialment, encara que les anàlisis no siguin del tot precises.

A tall de referència i context:

Amb el títol de *Casa Amatller i Casa Batlló, Barcelona*, Andreas Kierulf va realitzar una de les vuit fotografies de la seva sèrie sobre la ciutat comtal destinades a ser comercialitzades en forma de làmina. Es tracta, doncs, d'una fotografia eminentment turística destinada a evocar el record de la ciutat i provocar el goig estètic en l'espectador.

Dels elements morfològics cal destacar sobretot el punt de vista, ja que es tracta d'un aspecte gairebé inèdit d'aquestes dues façanes modernistes, que habitualment ens són mostrades a peu de carrer, i aquí estan a l'alçada de l'espectador, ja que, com es pot veure, la fotografia està presa des d'una alçada frontal als edificis, segurament des d'un tercer pis a l'altra banda del carrer, per evitar les branques dels arbres i els cables elèctrics.

La textura està cuidada amb notes de brillantor, buscant destacar els principals elements arquitectònics de l'obra gaudiniana, la creu bulbosa, les escates de pell de drac i els milers de vidrets i botons de ceràmica que recobreixen la façana, així com els antifaços de les balconades.

Pel que fa a l'ús del blanc i negre, no es tracta d'una elecció casual, sinó d'una opció artística predeterminada que busca transformar els colors gaudinians en una riquíssima gamma de grisos.

A nivell compositiu es pot destacar la seva horitzontalitat, és a dir, la composició apaïxada que s'enfronta radicalment també al que seria la realització fotogràfica més habitual

d'aquests edificis, que sol resoldre's amb la composició vertical. Podem distingir fins a tres termes espacials diferents: el primer correspondria a l'edifici de la dreta, el segon a l'edifici de l'esquerra i l'últim al cel que els emmarca a tots dos. Encara que els dos edificis, evidentment, estan alineats en façanes contínues és la diferent il·luminació d'un i altre la que provoca en l'espectador aquesta sensació de doble situació espacial.

La il·luminació és natural, tot i que es juga amb l'entrada de llum, el diafragma obert permet a l'autor distingir entre les dues cases, deixant en primer pla el protagonisme de Gaudí vers el segon pla de l'obra de Puig i Cadafalch. El fotògraf es recrea doncs, en la perfecta il·luminació que de nit ressalta els relleus de l'edifici gaudinià, que es converteixen segons els experts en un dramatisme quasi teatral de fons marins i bombolles d'aigua.

Els valors semàntics de la fotografia ens porten a destacar com l'autor ha buscat un moment del dia com és el capvespre, en que la llum és especialment propícia per destacar la bellesa d'aquest racó modernista de la ciutat. Andreas Kierulf fa un enquadrament que tot i mostrar dues de les més emblemàtiques façanes modernistes de Barcelona, en destaca només una, precisament aquella on recau el pes visual de la imatge. El significat latent de la fotografia és transmetre a l'espectador que tot i que Barcelona va comptar amb excel·lents arquitectes modernistes, el més destacat i valorat actualment es Antoni Gaudí, per sobre d'altres obres que queden a un segon pla, eclipsades com a la fotografia. Finalment, remarcar l'aparició de dos núvols sobre el cel que venen a aportar profunditat a la fotografia i a la vegada poden funcionar com a joc metafòric referent als dos edificis que presideixen la imatge. (4 punts)

2.2. Es tracta de valorar la capacitat de l'alumne per donar una resposta raonada en base als coneixements tècnics de fotografia que té adquirits. Es valorarà l'ús de terminologia específica de la matèria i el coneixement de les eines que són a l'abast d'un fotògraf.

Pel que fa a la fotografia de l'examen, es tracta d'una imatge captada al capvespre, es dir amb poca llum natural, i evidentment, sense cap opció pel fotògraf de realitzar una il·luminació artificial, fora de la pròpia de l'edifici. Per això l'autor ha utilitzat una obertura de diafragma alta, amb un número f que pot oscil·lar entre f8 i f11. També s'ha treballat el concepte de profunditat de camp, donat la màxima factible per tal de poder tenir el màxim d'elements enfocats.

L'alumne pot deduir l'ús d'una òptica zoom i l'alçada del fotògraf per sobre del nivell de carrer, donat que es tracta d'una imatge sense efecte de contrapicat i a una gran distància.

Poden destacar el fet que no hi ha cap tipus de filtre, ni cap mena de manipulació digital posterior. Això s'observa, per exemple, en l'antena que sobresurt de la casa Amatller i el petit fragment d'edifici que sobresurt a la part superior dreta de la casa Batlló, com si fos una petita taca negra; tots dos elements que es podrien considerar defectes són utilitzats per l'autor per reforçar el caràcter realista de la seva obra. (3 punts)

OPCIÓ B

2.1. El **trasfocús** consisteix en el canvi d'enfocament en un mateix plànol d'un objecte/personatge que està en primer terme a un altre objecte/personatge que està en segon terme o viceversa. La seva funció narrativa és denotar el canvi de protagonisme de l'un a l'altre sense necessitat de canviar de plànol amb objecte d'indicar una alternança, un canvi de protagonisme narratiu, com per exemple en una conversa, una sorpresa, un comiat, o una nova acció. A l'exemple, el mínim necessari de fotogrames per explicar aquest recurs és de dos, però l'alumne pot fer servir més per reforçar la idea. No es valorarà la qualitat del dibuix sinó la capacitat de expressió d'aquest concepte. (3 punts)

2.2. El **salt d'eix**, en anglès *crossing the line*, és un error que consisteix en la inversió sobtada i injustificada de l'angle de visionat que té l'espectador de la pel·lícula. Els personatges/elements de la pantalla se situen de esquerra a dreta, si de sobte i sense transició els elements/personatges es veuen com en un mirall exactament situats en la posició contrària es produeix el anomenat salt d'eix, que confon a l'espectador i desvirtua la seva concepció espacial de l'escena. No es valorarà la qualitat del dibuix sinó la capacitat de expressió d'aquest concepte.

La **falta de raccord** es produeix quan entre un plànol i els següents es produeix un canvi no justificat per la narració de qualsevol dels elements visuals que componen la imatge. Per exemple, un got ple que al següent plànol apareix buit sense que ningú hagi begut, una cigarreta que al primer plànol està sencera i al següent se està acabant de consumir, o un pirata que porta un pegat a l'ull i de vegades el té a l'esquerra i de vegades a la dreta. Un exemple famós de falta de raccord és la crossa que porta Robert Mitchum a *El Dorado*, que de vegades fa servir per la cama esquerra i de vegades per la dreta. No es valorarà la qualitat del dibuix sinó la capacitat de expressió d'aquest concepte. (4 punts)